

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Kriminalvårdssekretess (Ju2016/09168/L5)

Sammanfattning

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i promemorian, Kriminalvårdssekretess. Journalistförbundet ifrågasätter inte syftet med förslaget, det vill säga att skydda intagna med skyddad identitet från våld. Journalistförbundet ser dock en risk för att den föreslagna sekretessbestämmelsen kommer att leda till en alltför sträng sekretess i dessa frågor vilket kommer att minska insynen och därmed möjligheten till granskning av den verksamhet som Kriminalvården bedriver. Mot bakgrund av det och att det saknas en kartläggning av problemen med hot mot intagna avstyrker Journalistförbundet förslaget till en ny sekretessbestämmelse i Offentlighets- och sekretesslagen (OSL), 35 kapitlet, 15 §, 2 stycket.

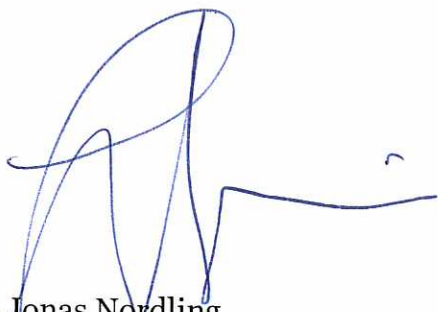
Förslag till ändring av OSL

I promemorian föreslås att sekretess i vissa fall ska gälla enligt OSL, 35 kapitlet, 15 §, 2 stycket, för beslut av Kriminalvården eller en övervakningsnämnd "om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denna kan komma att utsättas för våld eller lida annan allvarligt men om uppgiften röjs".

Av författningskommentaren framgår det att sekretess endast ska vara aktuellt om det "föreligger uppgifter om hot som myndigheten eller nämnden har skäl att betrakta som reellt. Så kan ofta antas vara fallet om den enskilde bedömts uppfylla kraven för fingerade personuppgifter eller kvarskrivning".¹ Som regeln är formulerad riskerar den dock att leda till att sekretess används regelmässigt i de fall den intagne har fingerade personuppgifter eller kvarskrivning. Att göra hotriskbedömningar kräver mycket utredningsresurser och tid. Journalistförbundet ser därför en risk för att myndigheterna tar det säkra före det osäkra och hellre sekretessbelägger uppgifterna än lämnar ut dem i de fall en intagen har skyddade personuppgifter.

Att det finns goda möjligheter till insyn i Kriminalvårdens verksamhet är av vikt, inte bara för samhället i stort, utan även för de intagna eftersom det kan bidra till att avslöja missförhållanden på anstalterna. Journalistförbundet ifrågasätter inte att det finns risk för att intagna utsätts för våld då uppgifter om dem lämnas ut i beslut. Omfattningen av dessa problem är dock inte tillräckligt väl dokumenterade i promemorian. Journalistförbundet kan mot bakgrund av det inte se att en så pass stor inskränkning av insynen som förslaget innebär står i proportion till de fördelar som regleringen är tänkt att ge. Journalistförbundet avstyrker därför förslaget.

Med vänlig hälsning
SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET

Jonas Nordling
Förbundsordförande

¹ Se promemorian Kriminalvårdssekretess, sid 23.